

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Białymstoku

LBI.410.020.01.2017

P/17/019

02232817

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Białymstoku
ul. Akademicka 4, 15-267 Białystok
T +48 85 874 81 00, F +48 85 874 81 33
lbi@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/17/019 – Realizacja zadań w zakresie ochrony konsumenta przez Inspekcję Handlową
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Białymstoku
Kontroler	Piotr Żukowski – specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LBI/122/2017 z 1 września 2017 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2) Andrzej Juchnicki - doradca ekonomiczny, upoważnienie do kontroli nr LBI/123/2017 z 1 września 2017 r. (dowód: akta kontroli str. 3-4)
Jednostka kontrolowana	Wojewódzki Inspektorat Inspekcji Handlowej w Białymstoku (dalej <i>Wojewódzka Inspekcja Handlowa</i> lub <i>WIiH</i>), 15-297 Białystok, ul. Żelazna 9 lok. 1U
Kierownik jednostki kontrolowanej	Helena Łazowska – Podlaski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej (<i>PWIiH</i>) ¹

II. Ocena kontrolowanej działalności²

Ocena ogólna

Uzasadnienie
oceny ogólnej

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, działalność WIiH na rzecz zapewnienia ochrony interesów i praw konsumentów³.

Wojewódzka Inspekcja Handlowa prawidłowo kontrolowała produkty znajdujące się w obrocie handlowym, zapewniającym skuteczne egzekwowanie prawa konsumenckiego. Dokonywano bieżącej analizy sytuacji na rynku konsumenckim, opracowano rzetelne plany kontroli uwzględniające działania wynikające z dokumentów planistycznych UOKiK. Prawidłowo zorganizowano działalność w zakresie pozasądowego rozstrzygania sporów, aktywnie propagując ten sposób rozpatrywania zgłaszanych reklamacji. Rzetelnie gospodarowano budżetem WIiH, terminowo wywiązywano się z obowiązków sprawozdawczych. Stwierdzone nieprawidłowości polegały na nieterminowym wystawianiu opinii i tytułów wykonawczych w 22 z 27 analizowanych sprawach.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Skuteczność działań Inspekcji na rzecz zapewnienia legalności i rzetelności działania przedsiębiorców

Opis stanu
faktycznego

1.1. W latach 2014-2017 (I półrocze) Wojewódzka Inspekcja Handlowa na bieżąco współpracowała z Urzędem Ochrony Konkurencji i Konsumentów (*UOKiK*) w zakresie realizacji programów kontroli i innej działalności związanej z prowadzonymi kontrolami. W okresie tym WIiH przekazał UOKiK propozycje tematów do planów pracy (zagadnienie omówione w pkt 1.3 wystąpienia), ogólne zestawienia liczbowe wyników działalności kontrolnej w poszczególnych kwartałach, część opisową tych zestawień z kontroli interwencyjnych i własnych (95 informacji), 255 informacji z realizacji tematów wynikających z programów kontroli, 19 informacji dotyczących kontroli zleconych, 17 informacji z działalności rocznej i kwartalnej oraz 11 informacji i sprawozdań sporządzonych na wniosek UOKiK. Ponadto w związku z brakiem uprawnień do prowadzenia postępowań administracyjnych do UOKiK przekazano:

¹ Od 3 listopada 2010 r.

² Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie.

³ Kontrolą objęto okres od 1.01.2014 do 30.06.2017 r.

- w 2014 roku: 59 spraw i UOKiK wszczął 23 postępowania, w przypadku 30 spraw odmówił wszczęcia postępowania, a w przypadku sześciu WIIH nie otrzymał żadnych informacji o sposobie ich rozstrzygnięcia,
- w 2015 roku: 42 sprawy i 29 wszczętych postępowań, dziewięć odmów i cztery przypadki braku informacji o sposobie rozstrzygnięcia,
- w 2016 roku: 40 spraw i 29 wszczętych postępowań, dziewięć odmów i dwa przypadki braku informacji o sposobie rozstrzygnięcia,
- w I półroczu 2017 roku: 29 spraw i 16 wszczętych postępowań, sześć odmów i siedem przypadków braku informacji.

W WIIH brakowało informacji o sposobie załatwienia spraw przekazanych do UOKiK jedynie dotyczących kontroli paliw. PWIIH wyjaśniając powody nieubiegania się o informacje o sposobie załatwienia spraw przekazanych do UOKiK, podała, że zgodnie z programami kontroli jakości paliw „w przypadku ujawnienia, że oferowane przez przedsiębiorcę paliwa nie spełniają wymagań jakościowych określonych w rozporządzeniu w sprawie wymagań jakościowych dla danego rodzaju paliwa, wojewódzki inspektor IH kieruje za pośrednictwem UOKiK, wystąpienie do Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki w tej sprawie oraz przekazuje informacje dotyczące ujawnionych nieprawidłowości w zakresie jakości paliw właściwym miejscowo naczelnikom Urzędów Celnych i właściwym miejscowo Urzędom Kontroli Skarbowej”. UOKiK nie kieruje do Inspektoratów informacji zwrotnych w tym zakresie, ponieważ nie ma takiego obowiązku”. (dowód: akta kontroli str. 689-691)

W badanym okresie najczęstszymi powodami odmowy wszczęcia postępowania przez Prezesa UOKiK było:

- nieustalenie podmiotu wprowadzającego zakwestionowany produkt do obrotu (dziewięć przypadków),
- usunięcie przez producenta lub importera niezgodności wyrobu z wymaganiami zasadniczymi lub wymaganiami bezpieczeństwa przed wszczęciem postępowania (siedem przypadków),
- odległy termin wprowadzenia wyrobu do obrotu i brak wyrobu w obrocie handlowym (trzy przypadki). (dowód: akta kontroli str. 5-60, 61-65, 66-70, 787)

Ponadto w okresie tym WIIH przekazała Delegaturze UOKiK w Lublinie – zgodnie z właściwością – celem rozstrzygnięcia⁴ wszystkie cztery wyniki kontroli, które mogły stanowić podstawę wszczęcia przez ten organ postępowań:

- w 2014 roku: w wyniku kontroli firmy E. z Białegostoku stwierdzono zawyżenie na opakowaniu wyrobu mocy kosi spalinowej. Delegatura UOKiK poinformowała, że w wyniku przeprowadzonego postępowania stwierdzono wprowadzanie przez ww. firmę klientów w błąd i wezwała do zaniechania przedmiotowych praktyk,
- w 2016 roku (dwie sprawy): w wyniku kontroli firmy B. z Białegostoku stwierdzono w treści regulaminu niedozwolone postanowienia umowne (naruszenie art. 385¹ i art. 385³ ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny⁵) i zwrócono się do przedsiębiorcy o wyeliminowanie zakwestionowanych zapisów; w kolejnym przypadku, w wyniku kontroli firmy M. z Augustowa przekazano regulamin korzystania z usług toru gokartowego celem rozstrzygnięcia, czy nie zawiera zapisów sprzecznych z obowiązującym prawem. W udzielonej odpowiedzi Delegatura UOKiK poinformowała, że rozważy podjęcie czynności wyjaśniających (WIIH otrzymała pismo z Prokuratury Rejonowej w Augustowie o wszczęciu postępowania w tej sprawie),

⁴ Zgodnie z obowiązującymi przepisami, kwestie dotyczące podejmowania dalszych czynności wyjaśniających należały do UOKiK.

⁵ Dz. U. z 2017 r. poz. 459 ze zm.

- do 30 czerwca 2017 r.: w wyniku kontroli w Białymstoku firmy LM. z Warszawy stwierdzono wprowadzanie do sprzedaży ekogroszku o zawartości opalowej niższej od zadeklarowanej na opakowaniach. Delegatura UOKiK poinformowała o przekazaniu sprawy Departamentowi Inspekcji Handlowej UOKiK w Warszawie.

(dowód: akta kontroli str. 71-72, 790-798)

1.2. W okresie objętym kontrolą, WIIH przeprowadzała kontrole określone w *Planach Kontroli Inspekcji Handlowej*⁶, zatwierdzonych przez Prezesa UOKiK (o czym szerzej w pkt 1.3 niniejszego wystąpienia). Tematy określone w *Planach kontroli* były zbieżne z zagadnieniami wskazanymi w *Kierunkach Działania Inspekcji Handlowej*, zatwierdzonych przez Wiceprezesa UOKiK w dniu 5 października 2016 r. i obejmowały: kontrole produktów (zabawek, sprzętu elektrycznego, maszyn), paliw, artykułów rolno-spożywczych, artykułów nieżywnościowych i usług, a także prowadzenie poradnictwa konsumenckiego, mediacji i stałych polubownych sądów konsumenckich. Przed zatwierdzeniem *Kierunków Działania Inspekcji Handlowej* działalność WIIH była prowadzona na podstawie *Polityki ochrony konkurencji i konsumentów*⁷ oraz *Planach kontroli*.

(dowód: akta kontroli str. 9-16, 21-29, 33-40, 44-60, 73-93)

Wojewódzka Inspekcja Handlowa uczestniczyła w opracowywaniu dokumentów planistycznych na lata 2014-2017, w tym przesyłała propozycje tematów do planów pracy, które uwzględniały założenia i wytyczne określone przez UOKiK (szerzej w pkt 1.3 wystąpienia).

(dowód: akta kontroli str. 5-8, 17-20, 30-32, 41-43)

1.3. W *Planach kontroli* Wojewódzka Inspekcja Handlowa zakładała przeprowadzenie:

- w 2014 roku 984 kontroli, w tym 335 planowych, 281 pozaplanowych własnych i 368 pozaplanowych w ramach działań interwencyjnych. Do planu pracy przyjęte zostały niektóre propozycje WIIH skierowane do UOKiK 25 września 2013 r. (13 z 60 tematów) dotyczące m.in. kontroli: artykułów rolno-spożywczych i gastronomii (produkty z ChNP, ChOG⁸ i produkty ekologiczne, ryby i przetwory rybne, szczególnie ryby mrożone, mięsa i przetwory mięsne, masła i przetwory mleczne); artykułów przemysłowych i usług (drobny sprzęt elektroniczny powszechnego użytku – ogrzewacze powietrza, listwy zasilające, przedłużacze, grzałki do wody, środki ochrony indywidualnej, maszyny); bezpieczeństwa biżuterii oraz wyrobów włókienniczych pod kątem zawartości substancji szkodliwych (bielizna osobista, ubrania dla niemowląt i małych dzieci); krzesel i wózków rowerowych przeznaczonych do przewozu dzieci, linek holowniczych, pasów mocujących, a także prawidłowości funkcjonowania sklepów internetowych. W omawianym okresie przeprowadzono 1.385 kontroli (459 zaliczonych do planowych), 313 własnych i 613 interwencyjnych), w trakcie których skontrolowano 13.365 partii produktów, z czego 12.043 partii produktów nie kwestionowano, a 1.316 zakwestionowano w związku z głównym tematem kontroli, a sześć ze względu na inne okoliczności (łącznie 9,9%);
- w 2015 roku 936 kontroli, w tym 308 planowanych, 339 pozaplanowych własnych i 289 pozaplanowych w ramach działań interwencyjnych. Do planu pracy przyjęto część propozycji WIIH skierowanych do UOKiK 25 września 2014 r. (12 z 41 tematów) dotyczących m.in. kontroli: artykułów rolno-spożywczych i gastronomii (masło i przetwory mleczne, ryby i przetwory rybne, w tym mrożone); kontroli artykułów przemysłowych i usług (zabawki, sprzęt elektroniczny); bezpieczeństwa rowerów i osprzętu rowerowego, prostych narzędzi ręcznych, mebli do spania; artykułów nieżywnościowych (płynów do spryskiwaczy szyb samochodowych, płynów do chłodziarek i płynów hamulcowych, prawidłowości oznakowania i jakości wyrobów kosmetycznych); usług (działanie obiektów świadczących usługi hotelarskie, funkcjonowanie sklepów internetowych). W analizowanym okresie przeprowadzono 1.323 kontroli (401 zaliczonych do planowych), 381 własnych i 541 interwencyjnych), w trakcie których skontrolowano 12.442 partii produktów, w tym 10.748 partii produktów

⁶ Plany Kontroli Inspekcji Handlowej zwane dalej *Planami kontroli*.

⁷ Dokument przyjęty w dniu 22 września 2015 r. przez Radę Ministrów.

⁸ ChNP – Chroniona Nazwa Pochodzenia (produktów o doskonałej jakości), ChOG – Chronione Oznaczenie Geograficzne.

- nie kwestionowano, a 1.650 partii produktów zakwestionowano w związku z głównym tematem kontroli, a 44 ze względu na inne okoliczności (łącznie 13,6%);
- w 2016 roku 955 kontroli, 246 planowanych, 472 pozaplanowych własnych i 237 pozaplanowych w ramach działań interwencyjnych. Do planu przyjęte zostały niektóre propozycje WIIH skierowane do UOKiK 30 września 2015 r. (13 z 32 tematów) dotyczące m.in. kontroli: artykułów rolno-spożywczych i gastronomii (ryby i mrożone przetwory rybne, masło i przetwory mleczne, przetwory mięsne); artykułów przemysłowych i usług (wprowadzane do obrotu zabawki); ogólnego bezpieczeństwa (rowerów i osprzętu rowerowego, wyposażenia samochodów – linki holownicze i pasy mocujące, sprzęt sportowy, meble – krzesła obrotowe, leżaki i krzesła ogrodowe); artykułów nieżywnościowych (pod kątem zawartości szkodliwych substancji chemicznych, oznakowania i jakości wyrobów kosmetycznych, bielizny przeznaczonej dla dorosłych i dzieci); usług (świadczonych przez kluby fitness). W badanym okresie przeprowadzono 1.281 kontroli (337 zaliczonych do planowych), 499 własnych i 445 interwencyjnych), w trakcie których skontrolowano 11.087 partii produktów, w tym 9.660 partii produktów nie kwestionowano, a 1.407 partii produktów zakwestionowano w związku z głównym tematem kontroli, a 20 ze względu na inne okoliczności (łącznie 12,9%);
  - w I półroczu 2017 roku 460 kontroli, 143 planowane, 175 pozaplanowych własnych i 142 pozaplanowe w ramach działań interwencyjnych. Do planu przyjęte zostały niektóre propozycje WIIH skierowane do UOKiK 28 września 2016 r. (7 z 38 tematów) dotyczące m.in. kontroli: artykułów rolno-spożywczych i gastronomii (ryby i przetwory rybne); artykułów przemysłowych i usług (wprowadzane do obrotu zabawki, sprzęt elektroniczny i urządzenia spalające paliwa gazowe); ogólnego bezpieczeństwa (letnie sprzęt sportowy np. rowery osprzęt rowerowy, rolki, deskorolki); artykułów nieżywnościowych (kontrola wyrobów pod kątem zawartości szkodliwych substancji chemicznych). W okresie tym przeprowadzono 1.012 kontroli (196 zaliczonych do planowych, 187 własnych i 629 interwencyjnych), w trakcie których skontrolowano 6.037 partii produktów, w tym 5.369 partii produktów nie kwestionowano, a 668 partii produktów zakwestionowano w związku z głównym tematem kontroli (łącznie 11,1%).
(dowód: akta kontroli str. 9-16, 21-29, 33-40, 44-60, 94-97, 98-178)

W analizowanym okresie WIIH zrealizowała zadania określone w *Planach kontroli* zatwierdzonych przez Prezesa UOKiK. Przeprowadzenie większej liczby kontroli planowanych i innych kontroli (pozaplanowych własnych i pozaplanowych w ramach działalności interwencyjnej) wynikało – jak wyjaśniła PWIIH – z *ustaleń podjętych w trakcie narad wojewódzkich inspektorów inspekcji handlowej oraz stanowiska Głównego Inspektoratu Inspekcji Handlowej, które to do tej chwili nie zostało zmienione. Zgodnie z tymi zaleceniami, inspektoraty planując działania kontrolne powinny pozostawiać do wykonania „zapas” około 25% kontroli, który to może być wykorzystany w sytuacji wystąpienia negatywnych zdarzeń na rynku, wymagających natychmiastowej reakcji. Wskazać należy, że kwartalne plany kontroli nie zawierają planowanej liczby kontroli paliw. Wyższe wykonanie planów kontroli wynika również z osobistego zaangażowania inspektorów kontroli oraz poszukiwania rozwiązań pozwalających zintensyfikować działania w ramach posiadanych przez Inspektorat skromnych środków finansowych.* PWIIH wyjaśniła dalej, iż „zgodnie z zaleceniami Głównego Inspektoratu IH inspektoraty planując działania kontrolne powinny pozostawiać do wykonania „zapas” około 25% kontroli, który to może być wykorzystany w sytuacji wystąpienia negatywnych zdarzeń na rynku, wymagających natychmiastowej reakcji. – Wskazane wyżej stanowisko Głównego Inspektoratu utrwaliło praktykę obowiązującą do chwili obecnej. Niestety nie zostało odnalezione pismo wprowadzające tego rodzaju zalecenia. Najprawdopodobniej zostało ono przekazane do archiwum państwowego lub zniszczone w ramach brakowania akt”.

(dowód: akta kontroli str. 98-178, 689-693, 788)

PWIIH wyjaśniła, że wśród podstawowych źródeł danych wykorzystywanych do opracowywania Planów kontroli należy wymienić dokumenty o charakterze ogólnym, programowym, opracowane przez centralne organy administracji państwowej, min. Prezesa UOKiK oraz mające cele szczególne – związane z realizacją konkretnych zadań – głównie kontrolnych. Do pierwszej z wyżej wymienionych kategorii należy zaliczyć „Politykę ochrony konkurencji i konsumentów” oraz „Kierunki działania Inspekcji Handlowej”. W drugiej kategorii mieszczą się plany pracy Inspekcji Handlowej: roczne i kwartalne. Bezpośrednim dokumentem ukierunkowującym działania Inspekcji Handlowej jest opracowywany przez właściwy Departament UOKiK program kontroli, wskazujący na konkretny rodzaj produktów do sprawdzenia oraz zawierający sugestie w zakresie rodzaju podmiotu do kontroli. Przy planowaniu konkretnych kontroli brane są pod uwagę również informacje pozyskiwane ze źródeł zewnętrznych – innych organów administracji - celnych, skarbowych, sanitarnych, jednostek samorządowych (Urząd Marszałkowski) oraz UOKiK i innych wojewódzkich inspektoratów Inspekcji Handlowej. Ważne są również sygnały otrzymywane od konsumentów oraz samych przedsiębiorców. W badanym okresie Wojewoda Podlaski nie zlecał WIH przeprowadzania kontroli. (dowód: akta kontroli str. 179-181, 788)

1.4. W okresie objętym kontrolą WIH współpracowała z Izbą Celną w Białymstoku (Izbą Celną), Podlaskim Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym w Białymstoku (PPWIS) i Politechniką Białostocką, realizując porozumienia zawarte z tymi podmiotami:

- w przypadku Izby Celnej⁹ udostępniono ogółem 88 opracowań, mających znaczenie podczas wykonywania obowiązków, w tym 45 opinii i pism wyjaśniających w zakresie zgodności produktów z wymaganiami zasadniczymi lub bezpieczeństwa, 37 informacji dotyczących ustaleń kontroli jakości paliw ciekłych i gazowych oraz sześć sprawozdań statystycznych, rocznych (trzy sprawozdania z działalności WIH oraz trzy raporty z wyników kontroli paliw), w 2015 roku delegowano czterech pracowników WIH do prowadzenia zajęć szkoleniowych na terenie Izby Celnej (w 2014, 2016 i I półroczu 2017 roku pracowników nie delegowano), zaś w trakcie czterech corocznych spotkań podsumowujących współpracę w poprzednim roku kalendarzowym przekazano informacje dotyczące interpretacji w dziedzinie stosowanego prawa oraz zmian w przepisach, dotyczących systemu oceny zgodności i ogólnego bezpieczeństwa produktów; (dowód: akta kontroli str. 355-363)
- w przypadku PPWIS¹⁰ przekazano informacje o nieprawidłowościach stwierdzonych w toku kontroli (sześć w 2014 roku, 10 w 2015 roku, 20 w 2016 roku i cztery w I półroczu 2017 roku), przekazano sobie wzajemnie po dwie informacje zbiorcze o pobieranych próbkach produktów (w latach 2014-2016) i jedną informację w ramach sprawowanego nadzoru w zakresie bezpieczeństwa żywności (w I półroczu 2017 roku), przeprowadzono siedem kontroli zakładów świadczących usługi cateringowe dla szpitali oraz przekazano trzy zbiorcze informacje o ustaleniach z kontroli oraz trzy informacje o wynikach badań pobranych prób (w 2016 roku), zorganizowano wspólne spotkanie w celu omówienia zagadnień dotyczących kontroli cateringu w szpitalach celem zapewnienia bezpieczeństwa produkowanej i wydawanej żywności (w 2016 roku); (dowód: akta kontroli str. 364-374)
- w przypadku Politechniki Białostockiej¹¹ współpraca obejmowała wykonywanie przez wyspecjalizowane laboratoria badawcze Politechniki Białostockiej badań laboratoryjnych próbek produktów pobieranych do badań w trakcie kontroli oraz sporządzanie pisemnych opinii dotyczących spełniania wymagań i oceny zagrożeń dla bezpieczeństwa konsumentów przez produkty objęte wspólnotowym prawodawstwem harmonizacyjnym. W ramach realizacji porozumienia ośmiu pracowników wskazanych przez Politechnikę Białostocką (25 kwietnia 2017 r.) zostało wpisanych na listę rzeczoznawców prowadzoną przez WIH i we wrześniu jeden z nich

⁹ Porozumienie z 25 czerwca 2004 r. w sprawie współdziałania służb celnych i WIH na terenie województwa podlaskiego (aneksowane 31 marca 2010 r.).

¹⁰ Porozumienie z 5 kwietnia 2011 r. w sprawie nadzoru nad przestrzeganiem bezpieczeństwa żywności materiałów oraz wyrobów kontaktujących się z żywnością oraz ich jakości handlowej.

¹¹ Porozumienie z 9 marca 2017 r. w sprawie współpracy w zakresie działań podejmowanych w odniesieniu do produktów objętych wspólnotowym prawodawstwem harmonizacyjnym.

uczestniczył w dwóch kontrolach w charakterze rzeczoznawcy (został wskazany przez Politechnikę Białostocką i pracował na własny rachunek na umowę zlecenie).

(dowód: akta kontroli str. 375-381)

Ponadto WIIH uczestniczył w realizacji porozumienia zawartego 21 grudnia 2009 r. przez Prezesa UOKiK i Głównego Inspektora Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych (WIJHARS) w sprawie zasad współpracy przy wykonywaniu kontroli w zakresie jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych, w tym: poinformował o nieprawidłowościach stwierdzonych w toku kontroli wraz z wynikami badań laboratoryjnych (w 2014 roku – 23 wystąpienia, w 2015 roku – 23, w 2016 roku – 14, w I półroczu 2017 roku – 20), na bieżąco informował o ustaleniach w trakcie kontroli, celem podjęcia przez WIJHARS dalszych działań w zakładach produkcyjnych. W ramach wymiany doświadczeń, WIIH zwrócił się z prośbą o konsultację i szkolenie w zakresie kontroli świeżych owoców i warzyw. W sierpniu 2016 roku w siedzibie WIIH odbyło się szkolenie w ww. tematyce.

(dowód: akta kontroli str. 382-385)

1.5. W latach 2014-2017 (I półrocze) Wojewódzka Inspekcja Handlowa nie uczestniczyła w kontrolach międzynarodowych. W okresie tym odbyły się cztery wizyty międzynarodowe:

- we wrześniu 2015 roku do WIIH przybyło trzech przedstawicieli Państwowej Inspekcji Artykułów Nieżywnościowych z Litwy. W trakcie wizyty przedstawiono im wyniki działalności Wojewódzkiej Inspekcji Handlowej, omówiono współpracę WIIH z organami celnymi, wymieniono doświadczenia związane z kontrolą bezpieczeństwa produktów i nadzoru rynku oraz innych produktów nieżywnościowych i usług, omówiono procedury stosowane w zakresie realizacji prawa unijnego. W październiku 2015 roku, w ramach rewizyty, dwóch przedstawicieli WIIH pojechało na Litwę. Podczas wizyty zapoznano ich z funkcjonowaniem i strukturą służb celnych Litwy, zaprezentowano laboratorium w Kownie i dokonano wymiany doświadczeń związanych z kontrolą,
- w maju 2017 roku w WIIH przebywało trzech przedstawicieli z organu nadzoru rynku Malty. W trakcie wizyty zapoznano gości ze specyfiką działalności Wojewódzkiej Inspekcji Handlowej, omówiono działalność w zakresie postępowań ADR¹², wymieniono doświadczenia związane z prowadzonymi kontrolami i zapewniono gościom udział w kontroli w charakterze obserwatorów,
- w czerwcu 2017 roku w WIIH przebywało trzech przedstawicieli organu nadzoru rynku z Bułgarii. Podczas wizyty zaprezentowano gościom specyfikę działalności Inspekcji, omówiono działalność w zakresie postępowań ADR i wymieniono doświadczenia związane z kontrolami.

Ponadto 5 czerwca 2017 r. zawarto porozumienie dotyczące wizyty w organie nadzoru rynku w Portugalii (wizyta jednego pracownika WIIH odbyła się 10-14 lipca 2017 r.).

(dowód: akta kontroli str. 182-183)

Ustalone
nieprawidłowości

Ocena częściowa

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Działania Wojewódzkiej Inspekcji Handlowej na rzecz zapewnienia legalności i rzetelności działania przedsiębiorców były skuteczne. Przedstawiano UOKiK propozycje tematów kontroli wynikające z analizy sytuacji na rynku konsumenckim, opracowywano *Plany kontroli* i prowadzono kontrole u przedsiębiorców, kwestionując w badanym okresie od 9,9% do 13,6% produktów. W sprawach dotyczących konsumentów współpracowano i wymieniano informacje z Urzędem Celnym i PPWIS.

¹² Alternatywne metody rozstrzygania sporów.

2. Prawdliwość prowadzenia kontroli produktów znajdujących się w obrocie handlowym lub przeznaczonych do wprowadzenia do takiego obrotu oraz kontroli usług

Opis stanu faktycznego

2.1. WIIH działalność kontrolną prowadził w oparciu o *Plany kontroli* zatwierdzone przez UOKiK. Plany określały ilość i tematykę kontroli w poszczególnych obszarach rynku. Poza działaniami planowymi WIIH podejmował kontrole interwencyjne wynikające ze skarg i informacji od konsumentów, przedsiębiorców i innych organów. W okresie objętym kontrolą WIIH zrealizował *Plany kontroli*. I tak:

- W 2014 roku przeprowadzono 1 385 kontroli (w tym: 108 kontroli przestrzegania ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności¹³, 89 kontroli w zakresie ogólnego bezpieczeństwa produktów, 178 kontroli przedsiębiorców, oferujących do sprzedaży produkty nie podlegające przepisom dotyczącym oceny zgodności lub ogólnego bezpieczeństwa produktów lub świadczących różnego rodzaju usługi, 846 kontroli artykułów żywnościowych, 82 kontroli jakości paliw i 82 innych kontroli), co stanowiło 140,7% planu.
- W 2015 roku przeprowadzono 1 323 kontroli (w tym: 103 kontrole przestrzegania ustawy o systemie oceny zgodności, 67 kontroli w zakresie ogólnego bezpieczeństwa produktów, 143 kontroli przedsiębiorców, oferujących do sprzedaży produkty nie podlegające przepisom dotyczącym oceny zgodności lub ogólnego bezpieczeństwa produktów lub świadczących różnego rodzaju usługi, 836 kontroli artykułów żywnościowych, 75 kontroli jakości paliw i 99 innych kontroli), co stanowiło 141,3% planu.
- W 2016 roku przeprowadzono 1 281 kontroli (w tym: 83 kontrole przestrzegania ustawy o systemie oceny zgodności, 74 kontrole w zakresie ogólnego bezpieczeństwa produktów, 132 kontrole przedsiębiorców, oferujących do sprzedaży produkty nie podlegające przepisom dotyczącym oceny zgodności lub ogólnego bezpieczeństwa produktów lub świadczących różnego rodzaju usługi, 792 kontrole artykułów żywnościowych, 80 kontroli jakości paliw i 120 innych kontroli), co stanowiło 134,1% planu.
- W I półroczu 2017 roku przeprowadzono 629 kontroli (w tym: 44 kontrole przestrzegania ustawy o systemie oceny zgodności, 26 kontroli w zakresie ogólnego bezpieczeństwa produktów, 59 kontroli przedsiębiorców, oferujących do sprzedaży produkty nie podlegające przepisom dotyczącym oceny zgodności lub ogólnego bezpieczeństwa produktów lub świadczących różnego rodzaju usługi, 404 kontroli artykułów żywnościowych, 37 kontroli jakości paliw i 59 innych kontroli), co stanowiło 140,7% planu. (dowód: akta kontroli str. 386-511)

2.2. Szczegółowymi badaniami kontrolnymi NIK objęto 40 postępowań kontrolnych (10 z każdego roku z okresu objętego kontrolą). Wszystkie kontrole (planowe, własne i interwencyjne), prowadzone w okresie objętym kontrolą były wykonywane w oparciu o programy kontroli – opracowane przez UOKiK lub WIIH. Analiza tych postępowań wykazała, że zgromadzona dokumentacja kontrolna była prawidłowa (tj. zawierała niezbędne elementy, np. właściwą podstawę prawną, podpisy, daty itp.). I tak:

- W 10 z 40 analizowanych kontrolach podmiot kontrolowany zawiadomiono o zamiarze wszczęcia kontroli. W sprawach tych kontrole rozpoczęto zgodnie z terminami wynikającymi z zawiadamiania o zamiarze przeprowadzenia kontroli, tj. nie wcześniej niż po upływie 7 dni i nie później niż przed upływem 30 dni od dnia doręczenia zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli, co było zgodne z postanowieniami art. 79 ust. 4 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej¹⁴, w pozostałych 30 z 40 analizowanych kontroli, odstąpiono od zawiadomienia przedsiębiorcy o zamiarze wszczęcia kontroli na podstawie obowiązujących przepisów prawnych, z tego: w 17 kontrolach w zakresie urzędowej kontroli żywności na podstawie art. 79 ust 2 pkt 1 ww. ustawy, w siedmiu kontrolach dotyczących zakupu

¹³ Dz. U. z 2017 r., poz. 1226, dalej zwana „ustawa o systemie oceny zgodności”.

¹⁴ Dz. U. z 2016 r. poz. 1829 ze zm. Zwana dalej „ustawa o s.d.g.”

produktów sprawdzających rzetelność usług na podstawie art. 84a pkt 6 ww. ustawy oraz w 7 kontrolach dotyczących jakości paliw na podstawie art. 79 ust 2 pkt 3 ww. ustawy;

- We wszystkich analizowanych postępowaniach kontrolnych (40) nie korzystano z asysty Policji. PWIIH wyjaśniła, iż: „zgodnie z treścią art. 19 ustawy o IH wojewódzki inspektor może wystąpić z wnioskiem do właściwego miejscowo komendanta Policji o jej pomoc, jeżeli jest to niezbędne do przeprowadzenia czynności kontrolnych”. W okresie objętym kontrolą nie wystąpiły sytuacje w trakcie, których pomoc Policji była niezbędna do przeprowadzenia czynności kontrolnych;
- Wszystkie analizowane kontrole przeprowadzono na podstawie upoważnień do przeprowadzenia kontroli, wstawionych przez PWIIH. Wystawione upoważnienia do kontroli zawierały wszystkie elementy określone w art. 13 ust 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej¹⁵ (między innymi: wskazanie podstawy prawnej, oznaczenie kontrolowanego, określenie przedmiotu i zakresu kontroli, określenie daty rozpoczęcia kontroli i przewidywanej daty jej zakończenia, pouczenie o prawach i obowiązkach kontrolowanego);
- We wszystkich analizowanych sprawach wyniki kontroli udokumentowano w protokole kontroli. W aktach kontroli zgromadzono wymaganą dokumentację, tj. upoważnienia do kontroli wraz załącznikiem (pouczeniem o prawach i obowiązkach kontrolowanego przedsiębiorcy), karty kwalifikacyjne (zawierające: założenia kontrolne, podstawy kontroli, zakres kontroli, wytyczne, uwagi inspektorów w związku z dokonaną kontrolą, wnioski inspektorów, stanowisko naczelnika wydziału branżowego, stanowisko Wydziału Prawno-Organizacyjnego, wpisy PWIIW), protokoły poboru próbek wraz z wynikami – sprawozdaniami z badań.

(dowód: akta kontroli str.512-521, 689-693, 788)

2.3. W badanym okresie WIIH zlecał wykonywanie badań niezbędnych dla potrzeb kontroli laboratorium UOKiK posiadającym certyfikaty Polskiego Centrum Akredytacji. W latach 2014 – 2017 (do 30 czerwca) w 18 sprawach w związku z koniecznością przeprowadzenia badań kontrolnych, zlecono ponowne przeprowadzenie badań innym laboratorium, ponieważ laboratoria UOKiK nie posiadały możliwości ponownego przeprowadzenia badań. Przedmiotem ponownych badań kontrolnych był: węgiel (w 4 sprawach), paliwa (olej napędowy ON, benzyna bezołowiowa Pb, gaz LPG - w 8 sprawach), żarówki wstrząsoodporne (1), wyroby aerozolowe (1), naczynia kuchenne do zapiekania (1), woda do picia (1), świece dekoracyjne (1), kamizelka ostrzegawcza (1). We wszystkich tych przypadkach zlecenie badania poprzedzone było zapytaniem ofertowym, w wyniku którego uzyskano w szczególności informację o wysokości kosztów badań. W badanym okresie WIIH na badania laboratoryjne poza UOKiK¹⁶ wydał 18,6 tys. zł (tj. 3,3 tys. zł w 2014 r., 4,9 tys. zł w 2015 r., 5,8 tys. zł w 2016 r. i 4,5 tys. zł w I półroczu 2017 r.).

(dowód: akta kontroli str. 547-550)

PWIIH wyjaśniła, że: „zgodnie z zasadą określoną w art. 29 ust. 1 i 2 ustawy o IH badania próbek kontrolnych przeprowadzają laboratoria kontrolno-analityczne UOKiK, zaś inne laboratoria wyspecjalizowane, w przypadkach, gdy laboratoria UOKiK nie mogą wykonać badań. Zgodnie z „Zalecaniami dotyczącymi trybu kontroli i stosowania wybranych przepisów prawa przez wojewódzkie inspektoraty Inspekcji Handlowej” tekst ujednoczony z dnia 30 maja 2014 r. s. 50-51: „Próbka kontrolna powinna być badana w innym laboratorium niż próbka podstawowa.” WIIH w Białymstoku zlecał badania laboratoryjne próbek kontrolnych innym podmiotom (tzn. podmiotom nie będącym laboratoriami UOKiK) będącym wyspecjalizowanymi laboratoriami, jeżeli: a) laboratoria UOKiK nie mogły wykonać badania, b) próbka podstawowa była badana w laboratorium UOKiK, a z uwagi na to, że żadne inne laboratorium UOKiK nie posiadało możliwości zbadania próbki kontrolnej, konieczne było powierzenie badania innemu laboratorium”.

(dowód: akta kontroli str. 548-550, 689-693)

¹⁵ Dz. U. z 2017r., poz. 1063.

¹⁶ Koszty badań zleconych przez WIIH laboratoriom UOKiK pokrywane są z budżetu UOKiK.

Naczelnik Wydziału Kontroli Artykułów Przemysłowych i Usług WIIH wyjaśnił, iż „w przypadku badania próbek kontrolnych paliw ciekłych (ON i Pb) i gazu LPG konieczne jest osobiste odebranie ich z laboratorium, do którego dostarczono je wraz z próbkami podstawowymi przez upoważnionego pracownika WIIH. W przypadku paliw ciekłych – próbki kontrolne odbierane są ze Specjalistycznego Laboratorium Badania Paliw i Produktów Chemii Gospodarczej UOKiK w Bydgoszczy i powinny tego samego dnia trafić do laboratorium, któremu zlecono badanie. Istotna jest więc bliskość obu laboratoriów i to decyduje o wyborze laboratorium, któremu powierzone jest badanie próbki kontrolnej (Bydgoszcz-Płock). W przypadku gazu LPG brane są pod uwagę te same przesłanki [...]. W przypadku realizacji kontroli, mających na celu ustalenie jakości paliw stałych (węgiel, ekogroszek)- badania laboratoryjne zlecano Laboratorium SGS Polska Sp. z o.o. mając na uwadze okoliczności, że – wg. naszej wiedzy – jest to jedyne laboratorium, oferujące pełny zakres badań parametrów deklarowanych przez producentów opału.

(dowód: akta kontroli str. 548-550)

W badanym okresie w działalności WIIH wystąpił jeden przypadek ograniczenia zakresu kontroli z uwagi na brak możliwości dokonania badań laboratoryjnych. Dotyczyło to kontroli interwencyjnej wszczętej w wyniku informacji konsumenta w I kwartale 2017 r. Celem kontroli było sprawdzenie zgodności z zasadniczymi wymaganiami w odniesieniu do maszyny budowlanej (betoniarki), w tym badań instalacji elektrycznej. W związku z niemożliwością przeprowadzenia badań laboratoryjnych kontrolę przeprowadzono wyłącznie w zakresie dotyczącym oznakowania maszyny, instrukcji użytkowania oraz dokumentacji potwierdzającej przeprowadzenie procedury zgodności. Naczelnik Wydziału Kontroli Artykułów Przemysłowych i Usług WIIH wyjaśnił, iż „*charakter informacji uzasadniał przeprowadzenie badań laboratoryjnych, w związku z czym skierowano zapytanie ofertowe do trzech laboratoriów. Dwa z nich nie odpowiedziały, natomiast trzecie poinformowało, że badań w postulowanym zakresie nie prowadzi.*” Z uwagi na upływ terminu do kontroli, WIIH nie wysłał kolejnych zapytań dotyczących możliwości przeprowadzenia wymaganych badań laboratoryjnych.

(dowód: akta kontroli str. 548-550, 689-693)

2.4. W badanym okresie WIIH dwukrotnie skorzystał z dostępnych środków bezpośredniego oddziaływania w toku prowadzonych kontroli. I tak:

- w dniu 18 czerwca 2015 r. po przeprowadzeniu kontroli na stacji paliw PHU „A” wydano na podstawie art. 18 ust 1 ustawy o IH decyzję zarządzającą wycofanie z obrotu partii 656 litrów benzyny bezołowiowej. Powodem wydania ww. decyzji były wyniki badań próbki benzyny bezołowiowej Pb 95. Ustalono, iż pobrana próbka nie spełnia wymagań jakościowych, określonych w rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 9 grudnia 2008 r w sprawie wymagań jakościowych dla paliw ciekłych¹⁷, ze względu na zawyżony parametr – zawartości siarki i zawyżoną temperaturę końca destylacji. Przedsiębiorca wykonał powyższą decyzję na potwierdzenie czego przedłożył do WIIH rachunek za wypompowanie wadliwego paliwa ze zbiorników stacji oraz rachunek za utylizację wybrakowanego paliwa. (dowód: akta kontroli str. 551-561)
- w dniu 1 kwietnia 2014 r., po przeprowadzeniu kontroli w sklepie prowadzonym przez wspólników spółki cywilnej „M” wydano na podstawie art. 40k ust 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 o systemie oceny zgodności¹⁸ decyzję o zakazie udostępniania kosa spalinowej DEMON model RQ580 3,8kW/5,2 KM na okres dwóch miesięcy. Powodem wydania ww. decyzji były ustalenia kontroli, która wykazała iż przedmiotowa kosa spalinowa nie spełnia wymagań określonych w rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 21 października 2008 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla maszyn.¹⁹ Po wydaniu ww. decyzji wspólnicy spółki cywilnej „M” poinformowali WIIH, iż firma importująca powyższy wybór dostarczyła i uzupełniła oznakowanie (które naklejono bezpośrednio na maszynie), ponadto sporządziła i dostarczyła prawidłową deklarację zgodności i instrukcję obsługi przedmiotowej kosa spalinowej. WIIH po otrzymaniu powyższej informacji przeprowadził ponową kontrolę w firmie „M” potwierdzając

¹⁷ Dz. U. z 2013 r., poz. 1058.

¹⁸ Dz. U. z 2017 r., poz. 1226 t. j.

¹⁹ Dz. U. z 2008 r., Nr 199, poz. 1228 ze zm.

powyższe informacje. W związku ze spełnieniem wymogów ww. ustawy w dniu 16 maja 2014 r. wydano decyzję uchylającą decyzję zakazującą udostępniania kosi spalinowej.
(dowód: akta kontroli str. 562-589)

2.5. W badanym okresie WIIH nie wydawała w drodze decyzji zarządzeń pokontrolnych w ramach postępowania pokontrolnego²⁰. W latach 2014 – 2017 (I półrocze) sporządzono zaś 797 wystąpień pokontrolnych (224 w 2014 r., 271 w 2015 r., 215 w 2016 r. i 85 w I połowie 2017), z tego: 480 dotyczyło artykułów przemysłowych (165 w 2014 r., 168 w 2015 r., 98 w 2016 r. i 49 w I połowie 2017 r.). Wszystkie zalecenia zawarte w 480 wystąpieniach dotyczących artykułów przemysłowych zostały wykonane. Analiza 40 postępowań kontrolnych (10 z każdego roku z okresu objętego kontrolą) wykazała, iż adresaci wystąpień pokontrolnych wywiązali się z obowiązku informowania WIIH o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych. W 23 z 40 analizowanych sprawach, w których wydano decyzje o wymierzeniu kary pieniężnej, podmiot kontrolowany usunął stwierdzone nieprawidłowości w trakcie kontroli. Usunięcie nieprawidłowości adnotowano w protokole kontroli.
(dowód: akta kontroli str. 591-599, 694-696)

W latach 2014-2017 (I półrocze) WIIH skierował do Sądów siedem wniosków o ukaranie (pięć w 2014 r.²¹ i dwa w 2015 r.²²) na podstawie których wydano siedem wyroków skazujących na kary grzywny w łącznej wysokości 4,4 tys. zł (2,6 tys. zł w 2014 r. i 1,8 tys. zł w 2015 r.).
(dowód: akta kontroli str. 600-602)

W badanym okresie WIIH skierował do organów ścigania 62 zawiadomienia o uzasadnionym podejrzeniu popełnieniu przestępstwa (22 w 2014 r.²³, 20 w 2015 r.²⁴, 14 w 2016 r.²⁵ i sześć w I połowie 2017 r.), z których: 27 spraw umorzono, 28 odmówiono wszczęcia postępowania, zaś w czterech sprawach wszczęto postępowania karne (z tego: trzy postępowania są w toku, zaś w jednej sprawie wniesiono akt oskarżenia). W badanym okresie najczęstszymi powodami odmowy wszczęcia postępowania lub umorzenia postępowań karnych było stwierdzenie przez organy ścigania, że:

- a) czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego albo ustawa stanowi, że sprawca nie popełnia przestępstwa. Podstawę prawną stanowił art. 17 § 1 pkt 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeksu postępowania karnego²⁶.
- b) czynu nie popełniono albo brak jest danych dostatecznie uzasadniających podejrzenie jego popełnienia. Podstawę prawną stanowił art. 17 § 1 pkt 1 Kpk.
(dowód: akta kontroli str. 600-602, 788)

2.6. W latach 2014-2017 (I połowa) WIIH wszczął 409 postępowań administracyjnych (odpowiednio: 72, 126, 139 i 72) oraz wydał 413 decyzji administracyjnych (odpowiednio: 64, 134, 139 i 76), z tego między innymi: 143 (34,6%) na podstawie art. 40 ust. 1 ustawy o jakości handlowej artykułów rolno spożywczych²⁷ (odpowiednio: 30, 50, 35 i 28), 133 (32,2%) na podstawie art. 6 ust 1 ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług²⁸ (odpowiednio: 2, 34, 70 i 27), 80 (19,3%) na podstawie art. 30 ust. 1 ustawy IH (odpowiednio: 17,29, 18 i 16).
(dowód: akta kontroli str. 603)

²⁰ Na podstawie art. 32 ustawy o IH.

²¹ W związku z naruszeniem art. 134 § 1 i 136 § 2 Kodeksu wykroczeń oraz art. 100 ust 1 pkt 1 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia Dz. U. z 2017 r., poz. 149 ze zm.

²² W jednej sprawie w związku z naruszeniem art. 136 § 2 Kodeksu wykroczeń w związku z art. 26 ust 1 pkt 2 ustawy z dnia 11 maja 2001 r. Prawo o miarach (Dz. U. z 2016 r., poz. 884) oraz w jednej sprawie na podstawie art. 60 § 4 pkt 2 Kodeksu wykroczeń.

²³ Z tego: 15 w związku z naruszeniem art. 45 i 46 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r o systemie oceny zgodności (Dz. U. z 2017 r., poz. 1226), cztery w związku z naruszeniem art. 45 ww. ustawy i trzy w związku z naruszeniem art. 31 ust. 1 ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw (Dz. U. z 2016 r., poz. 1928).

²⁴ Z tego: 17 w związku z naruszeniem art. 45 i 46 oraz art. 47a ustawy o systemie zgodności, dwie z w związku z naruszeniem art. 31 ust 1 ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw, w jednej z uwagi na naruszenie art. 43 ustawy z dnia 26 października o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r., poz. 487 ze zm.).

²⁵ Z tego: 10 w związku z naruszeniem art. 45 i 46 oraz art. 47a ustawy o systemie zgodności, trzy z w związku z naruszeniem art. 31 ust 1 ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw, w jednej z uwagi na naruszenie art. 43 ustawy z dnia 26 października o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

²⁶ Dz. U. z 2017 r. poz. 1904 t.j. Zwana dalej „Kpk”.

²⁷ Dz. U. z 2016 r. poz. 1604, ze zm.

²⁸ Dz. U. z 2017 r. poz. 1830 ze zm. Dalej „ustawa o cenach”.

W latach 2014 – 2017 (I półrocze) WIIH nałożył 290 kar pieniężnych (odpowiednio: 35, 93, 113 i 49) o łącznej wartości 285 tys. zł (odpowiednio: 38 tys. zł, 101 tys. zł, 106 tys. zł i 40 tys. zł), z tego: 135 (46,5%) na podstawie art. 40 ust. 1 ustawy o jakości handlowej artykułów rolno spożywczych, 133 (45,8%) na podstawie art. 6 ust 1 ustawy o cenach oraz 8 (2,7%) na podstawie art. 58 ust 2 ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi²⁹. (dowód: akta kontroli str. 603)

Analiza 40 postępowań administracyjnych (po 10 z każdego roku okresu objętego kontrolą) wykazała, iż:

- we wszystkich sprawach strony postępowania zgodnie z art. 61 § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego³⁰ zawiadomiono o wszczęciu postępowania administracyjnego, poinformowano o przysługującym im prawie do zapoznania się z aktami sprawy, sporządzania z nich notatek i odpisów, wypowiedzenia się, co do zebranych dowodów i materiałów, zgłaszania żądań oraz składania wniosków dowodowych;
- podstawą wszczęcia postępowań administracyjnych były ustalenia, poczynione w trakcie przeprowadzonej kontroli; wszystkie decyzje administracyjne zostały wydane w terminach określonych w art. 35 § 3 Kpa, z tego: w 36 sprawach w okresie od 8 do 30 dni od daty wszczęcia postępowania, a czterech sprawach decyzje wydano w okresie od 31 do 54 dni od daty wszczęcia postępowania;
- we wszystkich analizowanych sprawach wydane decyzje administracyjne spełniały wymogi określone w art. 107 Kpa, zawierały między innymi: oznaczenie strony lub stron, powołanie podstawy prawnej, rozstrzygnięcie, uzasadnienie faktyczne i prawne oraz pouczenie o możliwości wniesienia odwołania do Prezesa UOKiK w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji;
- w 24 z 40 analizowanych sprawach orzeczono kary pieniężne w łącznej wysokości 80,1 tys. zł. Wszystkie nałożone kary pieniężne zostały opłacone przez zobowiązanych. W analizowanych sprawach WIIH podejmował działania monitorujące wykonanie wydanych zaleceń pokontrolnych. Podmioty kontrolowane przedstawiły informacje o usunięciu nieprawidłowości, zaś w 23 sprawach usunięcie uchybień przez kontrolowanych odnotowano w protokołach kontroli. (dowód: akta kontroli str. 591-599)

2.7. W badanym okresie WIIH w związku z nieuregulowaniem należności z tytułu nałożonych kar pieniężnych (z wyłączeniem kar nałożonych w wyniku kontroli artykułów rolno-spożywczych) prowadził działania egzekucyjne ogółem w 27 sprawach. Analiza tych wszystkich spraw wykazała, iż:

- W trzech - dotyczących należności z tytułu nałożonych kar pieniężnych w łącznej kwocie 0,7 tys. zł - terminowo podjęte działania egzekucyjne nie przyniosły efektów (upomnienia wystawiono w okresie od 1 do 27 dni od daty uprawomocnienia się decyzji, a wszczęte postępowania egzekucyjne okazały się bezskuteczne).
- W sześciu sprawach (w tym: dwu sprawach prowadzono działania egzekucyjne terminowo a w czterech sprawach z opóźnieniami wystawiono upomnienia i tytuły wykonawcze) w wyniku podjętych działań egzekucyjnych wyegzekwowano kwotę 15,3 tys. zł.
- W 18 sprawach stwierdzono, iż z opóźnieniem wystawiano upomnienia i tytuły wykonawcze. Kwestie z tym związane opisano w dalszej części wystąpienia w sekcji „Ustalone nieprawidłowości”. (dowód: akta kontroli str. 604)

W 16 z 27 analizowanych sprawach postępowanie egzekucyjne prowadzono wobec jednego podatnika, któremu zaległość z tytułu kar pieniężnych rozłożono na raty (sprawę opisaną w pkt 4.3 wystąpienia). W związku z niespłacaniem zadłużenia, WIIH przesłała dłużnikowi 9 września 2015 r. upomnienie. Na jego wniosek otrzymany 19 października 2015 r. decyzją z 19 listopada 2015 r. rozłożyła kwotę 5,1 tys. zł na 18 rat płatnych od 20 grudnia 2015 r. (313,60 zł) do 20 maja 2017 r. (301 zł). Spośród 18 rat dłużnik nie uregulował terminowo żadnej raty, a po terminie zapłacił z odsetkami pierwszą ratę

²⁹ Dz. U. z 2016 r. poz. 1863 ze zm.

³⁰ Dz. U. z 2017 r. poz. 1257 ze zm. Dalej „Kpa”

(4 stycznia 2016 r., zamiast 20 grudnia 2015 r.) w kwocie 315 zł i trzecią ratę w wysokości 299 zł (8 sierpnia, zamiast 20 lutego 2016 r.). W związku z niezapłaceniem innych rat (łącznie 16 rat), WIIH wszczęła postępowanie egzekucyjne, przesyłając dłużnikowi i urzędowi skarbowemu:

- upomnienia od 17 do 257 dni po terminie płatności ustalonym w decyzji z 19 listopada 2015 r., z czego jedno upomnienie 17 dni po terminie, a pozostałe od 36 do 257 dni po upływie terminu płatności,
- tytuły wykonawcze od 73 do 381 dni po upływie terminu płatności ustalonych w ww. decyzji. (dowód: akta kontroli str. 243-314)

Kwestie związane ze zwłoką w wysłaniu jednemu dłużnikowi przez WIIH upomnień i tytułów wykonawczych opisano w dalszej części wystąpienia w pkt 3 sekcji „Ustalone nieprawidłowości”. (dowód: akta kontroli str. 239-242)

2.8. W badanym okresie nie wystąpiły przypadki wniesienia przez przedsiębiorców na podstawie art. 84c ustawy o s.d.g. sprzeciwu wobec podjęcia i wykonywania przez WIIH czynności kontrolnych. (dowód: akta kontroli str. 600-602)

*Ustalone
nieprawidłowości*

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W czterech z 27 analizowanych sprawach dotyczących kar pieniężnych w kwocie; 0,5 tys. zł, 5 tys. zł, 5 tys. zł, 5 tys. zł z opóźnieniem wystawiono upomnienia (od 35 do 90 dni od daty uprawomocnienia się decyzji), co naruszało § 5 Ministra Finansów z dnia 20 maja 2014 r.³¹ Zgodnie z tym przepisem, wierzyciel niezwłocznie doręcza zobowiązanemu upomnienie, w przypadku gdy łączna wysokość należności pieniężnych wraz z odsetkami z tytułu niezapłacenia w terminie należności pieniężnej przekroczy dziesięciokrotność kosztów upomnienia albo gdy okres do upływu terminu przedawnienia należności pieniężnej jest krótszy niż 6 miesięcy.

PWIIH wyjaśniła, że: „w przedmiotowych sprawach WIIH w Białymstoku próbował nawiązać kontakt z przedsiębiorcami, w celu podjęcia działań informacyjnych dotyczących konieczności zapłaty kary pieniężnej oraz wskazujących na skutki jej niezapłacenia, w celu nakłonienia ich do zapłaty zobowiązania. W dwóch spośród czterech przypadków udało się należność wyegzekwować. W jednym z nich należność zostało opłacone w dniu skierowania wysłania upomnienia. W pozostałym zakresie opóźnienia wynikały, z konieczności wykonywania innych czynności oraz szerokiego zakresu zadań wykonywanych przez pracownika. W omawianym okresie zmniejszona była liczba osób wykonujących czynności w zakresie obsługi prawnej. Z dwóch referentów prawnych zatrudnionych w Inspektoracie – jeden przebywał na zwolnieniu i urlopie macierzyńskim”. (dowód: akta kontroli str. 604, 689-693)

2. W dwóch z 27 analizowanych sprawach dotyczących kar pieniężnych w kwotach 0,2 tys. zł i 3 tys. zł z opóźnieniem wystawiono tytuły wykonawcze, tj. 75 i 98 dni po otrzymaniu zwrotnego poświadczenia odbioru przez dłużnika upomnienia, co naruszało § 6 rozporządzenia z 20 maja 2014 r. Zgodnie z tym przepisem, wierzyciel niezwłocznie wystawia tytuł wykonawczy, w przypadku gdy łączna wysokość należności pieniężnych wraz z odsetkami z tytułu niezapłacenia w terminie należności pieniężnej przekroczy dziesięciokrotność kosztów upomnienia albo gdy okres do upływu terminu przedawnienia należności pieniężnej jest krótszy niż 6 miesięcy.

PWIIH wyjaśniła, że: „podejmowano próby nawiązania kontaktu z przedsiębiorcami, w celu podjęcia działań informacyjnych dotyczących konieczności zapłaty kary pieniężnej oraz wskazujących na skutki jej niezapłacenia, w celu nakłonienia ich do zapłaty zobowiązania. Opóźnienia wynikały również z konieczności wykonywania innych czynności oraz szerokiego zakresu zadań wykonywanych przez pracownika”. (dowód: akta kontroli str. 604, 689-693)

³¹ Rozporządzenie w sprawie trybu postępowania wierzycieli należności pieniężnych przy podejmowaniu czynności zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych (Dz. U. 2014 poz. 656) zwane dalej „rozporządzeniem z 20 maja 2014 r.” Uchylone 1.01.2016 r.

3. W 16 z 27 analizowanych sprawach a dotyczących jednego dłużnika mającego zaległość w kwocie 5,1 tys. zł (rozłożoną decyzją z dnia 19 listopada 2015 r. na 18 rat), postępowania egzekucyjne prowadzono z opóźnieniem albowiem:

- a) upomnienia wystawiono w okresie od 36 do 227 dni po ustalonej dacie wpłaty danej raty, co naruszało § 7 rozporządzenia Ministra Finansów z 30 grudnia 2015 r. w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych³². Zgodnie z tym przepisem wierzyciel przesyła zobowiązanemu upomnienie niezwłocznie, w szczególności jeżeli łączna wysokość należności pieniężnych wraz z odsetkami z tytułu niezapłacenia w terminie należności pieniężnych przekroczy dziesięciokrotność kosztów upomnienia i nie zostały podjęte działania informacyjne (a także wtedy gdy z podjętych działań informacyjnych w sprawie wynika, że obowiązek nie zostanie dobrowolnie wykonany), bądź nie później niż po upływie 21 dni od dnia, w którym po raz pierwszy podjęto działania informacyjne, jeżeli z tych działań wynika, że obowiązek zostanie dobrowolnie wykonany;
- b) tytuły wykonawcze wystawiono od 73 do 381 dni po upływie terminów płatności danej raty ustalonych ww. decyzji, co naruszało § 9 ww. rozporządzenia. Zgodnie z tym przepisem wierzyciel wystawia tytuł wykonawczy: niezwłocznie, w szczególności jeżeli łączna wysokość należności pieniężnych wraz z odsetkami z tytułu niezapłacenia w terminie należności pieniężnych przekroczy dziesięciokrotność kosztów upomnienia i nie zostały podjęte działania informacyjne, (a także wtedy gdy z podjętych działań informacyjnych w sprawie wynika, że obowiązek nie zostanie dobrowolnie wykonany), bądź nie później niż po upływie 21 dni od dnia, w którym po raz pierwszy podjęto działania informacyjne, jeżeli z tych działań wynika, że obowiązek zostanie dobrowolnie wykonany.

(dowód: akta kontroli str. 295, 298-306, 604)

PWIIH i referent prawny (odpowiedzialny za prowadzenie spraw z zakresu postępowania administracyjnego, w tym postępowania egzekucyjnego w administracji) wyjaśnili m.in., że dokonano wnikliwej analizy sytuacji materialnej dłużnika. Skutkiem czego, decyzją z 19 listopada 2015 r. rozłożono zaległość na raty i dłużnik opłacił pierwszą i trzecią ratę. Pracownicy Inspektoratu próbowali się skontaktować telefonicznie ze stroną, w celu ustalenia przyczyny nie opłacenia raty drugiej. W związku z brakiem reakcji strony skierowano kolejne upomnienia i tytuły wykonawcze. W dniu 24 sierpnia 2016 r. wpłynął wniosek dłużnika o umorzenie zadłużenia, lecz decyzją z 20 października 2016 r. odmówiono umorzenia zaległości. Od powyższej decyzji strona wniosła odwołanie. Decyzją z 23 lutego 2017 r. Prezes UOKiK utrzymał w mocy decyzję odmawiającą umorzenia zaległości (decyzja wpłynęła 2 marca 2017 r.). Reasumując, opóźnienia w kierowaniu tytułów wykonawczych w niniejszej sprawie wynikają z jej specyfiki. Pracownicy Inspektoratu prowadzili działania informacyjne mające na celu nakłonienia strony do spłaty zobowiązań. Dnia 21 kwietnia 2016 r. został skierowany pierwszy tytuł wykonawczy dotyczący strony – od tej chwili Inspektorat posiadał wiedzę, iż właściwy urząd skarbowy nie jest w stanie wyegzekwować należności (postępowanie egzekucyjne było bezskuteczne). Każda kolejna czynność w sprawie, tzn. wysłanie upomnienia, tytułu wykonawczego generowało koszty. Jednocześnie wskazać należy, iż żadna z zaległych rat nie została opłacona w wyniku postępowania egzekucyjnego.

(dowód: akta kontroli str. 344-354)

Ocena cząstkowa

WIIH prawidłowo oraz zgodnie z ustalonym planem pracy realizował zadania w zakresie kontroli produktów znajdujących się w obrocie handlowym lub przeznaczonych do takiego obrotu oraz kontroli usług. Postępowania administracyjne prowadzono terminowo i skutecznie egzekwowano wykonanie wydanych zaleceń. Nierzetelnie natomiast postępowano w trakcie egzekucji należności, z opóźnieniem wystawiając upomnienia i tytuły wykonawcze.

³² Dz. U. z 2017r. poz. 1483 j.t.

Opis stanu
faktycznego

3. Skuteczność egzekwowania prawa konsumenckiego przez organy Inspekcji

3.1. W badanym okresie WIIH otrzymał ogółem 1.992 wniosków o mediację (576 w 2014 r., 677 w 2015 r., 484 w 2016 r. i 255 w I połowie 2017 r.), z tego: 1.991 zostało złożonych przez konsumentów, a jeden przez przedsiębiorcę. Głównym przedmiotem sporu była jakość artykułów przemysłowych (93,4%) oraz jakość usług (6,6%). W latach 2014 – 2017 (I półrocze) WIIH wszczął 1.978 postępowań mediacyjnych (odpowiednio: 576, 677, 470 i 255) z tego: 197 postępowań z urzędu (uznano, iż wnioskodawca oczekuje pomocy, którą można byłoby mu udzielić w drodze mediacji). W latach 2014 – 2017 (I półrocze) zakończono 1.940 postępowań mediacyjnych/koncyliacyjnych (odpowiednio: 565, 681, 470 i 224) z tego: 1.574³³ (81%) zakończyło się pozytywnie dla konsumentów (odpowiednio: 433, 574,406 i 161). (dowód: akta kontroli str. 605, 697)

WIIH prowadzi elektroniczny rejestr spraw mediacyjnych, w którym zarejestrowano wszystkie wpływające wnioski. W rejestrze odnotowuje się takie dane jak: numer sprawy, tytuł/przedmiot sprawy, data wpływu, data wszczęcia i załatwienia sprawy, imię i nazwisko prowadzącego sprawę, sposób załatwienia. (dowód: akta kontroli str. 606-613)

Postępowania mediacyjne prowadzą dwaj pracownicy WIIH. Naczelnik Wydziału Prawno Organizacyjnego wyjaśnił iż: „*prowadzeniem postępowań zajmują się osoby, które dotychczas udzielały porad oraz prowadziły postępowania mediacyjne, Legitymują się wyższym wykształcenie prawniczym lub administracyjnym. Posiadają długoletnie doświadczenie w zakresie prowadzenia postępowań mediacyjnych oraz udzielania porad prawnych związanych z prawami konsumenckimi – odpowiednio 17 i 12 lat. Wykonywanie przez nich zadań było wielokrotnie weryfikowane przez przełożonych. Uczestniczyły w szkoleniach zewnętrznych i wewnętrznych w zakresie prowadzenia postępowań mediacyjnych oraz regulacji prawnych dotyczących prawa konsumenckiego. W zakresie prowadzenia postępowań w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich są niezależne, ich wynagrodzenie nie jest uzależnione od wyników prowadzonych postępowań. Zostały powołane na 4 letnie kadencje*”. (dowód: akta kontroli str. 619)

Na wykonywanie zadań określonych w ustawie z dnia 23 września 2016 r o pozasądowym rozwiązywaniu sporów konsumenckich³⁴ WIIH otrzymał z rezerwy celowej poz. 73 *Rezerwa na zmiany systemowe oraz niektóre zmiany organizacyjne, w tym nowe zadania środki* w łącznej kwocie 50,2 tys. zł³⁵, które wykorzystał zgodnie z przeznaczeniem. W okresie od 1 stycznia do 30 czerwca 2017 r., wydatki WIIH na pozasądowe rozwiązywanie sporów konsumenckich wyniosły 5 tys. zł, z tego: 4,1 tys. zł wydatkowano na usługi pocztowe, 0,5 tys. zł na bilety komunikacji miejskiej, 0,1 tys. zł na diety dla czterech pracowników za pobyt na bezpłatnym szkoleniu zorganizowanym przez UOKiK dotyczących rozstrzygnięcia sporów konsumenckich i 0,2 tys. zł na materiały biurowe.

(dowód: akta kontroli str. 620-621, 698-699)

W latach 2014 – 2017 (I półrocze) WIIH w celu propagowania pozasądowego rozwiązywania sporów przeprowadził: dziewięć szkoleń w szkołach średnich i na wyższych uczelniach, trzy spotkania z seniorami, zamieszczał informacje na stronie internetowej oraz je upublicznił w środkach masowego przekazu (opublikowano 148 artykułów prasowych³⁶ i wyemitowano 256 audycji RTV³⁷). W siedzibie WIIH wyłożone są materiały informacyjne dotyczące pozasądowego rozwiązywania sporów, które są przekazywane zainteresowanym osobom (po udzieleniu porady). (dowód: akta kontroli str. 314, 622-623)

W badanym okresie postępowania mediacyjne/koncyliacyjne w 1.128 (58%) sprawach trwały do dwóch tygodni, w 715 (36%) sprawach od dwóch do czterech tygodni, w 54 (2,7%) sprawach od czterech do sześciu tygodni (z tego: dwie w 2015r., jedna w 2016 r. i 51 w I połowie 2017 r.), w 30 (1,5%) sprawach od sześciu do ośmiu tygodni (z tego: jedna

³³ Z tego: rozpatrzono pozytywnie 119 spraw dotyczących sprzedaży towarów w trakcie pokazów (dokonywanych zarówno w siedzibie, jak i poza siedzibą przedsiębiorcy) o łącznej wartości 964 tys. zł.

³⁴ Dz. U. z 2016 r., poz. 1823.

³⁵ Rezerwa ta została uruchomiona przez Ministra Rozwoju i Finansów decyzją z dnia 24 czerwca 2017 r (pismo Wojewody Podlaskiego z 28 czerwca 2017 r Nr FB-II.3111.135.2017.ML).

³⁶ Z tego: 49 w 2014 r., 42 w 2015 r., 43 w 2016 r. i 14 w I połowie 2017 r.

³⁷ Z tego: 85 w 2014 r., 78 w 2015 r., 68 w 2016 r. i 25 w I połowie 2017 r.

w 2015 r. i 29 w I połowie 2017 r.), w 13 (0,6%) sprawach powyżej ośmiu tygodni (z tego: dwie sprawy w 2014 r. i 11 w I połowie 2017 r.). (dowód: akta kontroli str. 622-623)

Naczelnik Wydziału Prawno – Organizacyjnego WIIH wyjaśnił, iż "zmiana ustawy o Inspekcji Handlowej w zakresie pozasądowego rozwiązywania sporów wpłynęła na terminowość załatwiania spraw. Wydłużył się czas trwania postępowań, w stosunku do lat poprzednich. Należy jednak wskazać, że zgodnie z obowiązującymi przepisami postępowanie ADR powinno zostać zakończone w ciągu 90 dni. Zmiana ustawy wpłynęła również na organizację prowadzenia postępowań ADR. Odstąpiono od prowadzenia postępowań ADR w delegaturach. Większość postępowań prowadzona jest korespondencyjnie. Zwiększyły się wymogi formalne dotyczące wniosków o wszczęcie postępowania. Nałożony został na osoby prowadzące postępowanie oraz Inspektorat szereg obowiązków informacyjnych. WIIH nie posiada uprawnień do wszczęcia postępowania z urzędu".

(dowód: akta kontroli str. 622-623)

3.2. W 2002 r. WIIH zawarł trzy umowy tj. z Klubem Federacji Konsumentów w Białymstoku, Zrzeszeniem Kupców, Producentów i Usługodawców w Białymstoku oraz z Izłą Przemysłowo-Handlową w Białymstoku o zorganizowanie Stałego Polubownego Sądu Konsumentckiego przy PWIIH (zwanego dalej „SPSK”). Zgodnie z zawartymi umowami koszty związane z zapewnieniem Sądowi lokalu i obsługi biurowej obciążały budżet WIIH. Na listę stałych arbitrów Sądu wpisano 14 osób wybranych przez organizacje konsumentów i przedsiębiorców, z tego jedna trzecia legitymowała się wyższym wykształceniem prawniczym.

(dowód: akta kontroli str. 624-640)

W badanym okresie do SPSK wpłynęło 59 wniosków od konsumentów (21 w 2014 r., 28 w 2015 r., 9 w 2016 r. i jeden w 2017 r. (I półroczu). Ogólna wartość roszczeń zamknęła się kwotą 95 tys. zł (21,5 tys. zł w 2014 r., 49,3 tys. zł w 2015 r., 24 tys. zł w 2016 r. i 0,2 tys. zł w I półroczu 2017 r.) Przedmiot sporu stanowiły między innymi obuwie, odzież, meble, zabawki, usługi remontowo-budowlane oraz usługi sklasyfikowane jako usługi inne (impreza turystyczna).

(dowód: akta kontroli str. 661)

Wydano 16 wyroków zasądających roszczenie konsumenta (11 w 2014 r., cztery w 2015 r. i jeden w 2016 r.). Strony zawarły pięć ugód w postępowaniu wstępnym oraz sześć – przed sądem. W 30 przypadkach strony postępowania odmówiły podpisania zapisu na sąd polubowny (siedem w 2014 r., 18 w 2015 r., cztery w 2016 r. i jednej w I połowie 2017 r.). Średni czas oczekiwania na rozpatrzenie sprawy przez SPSK wyniósł 43 dni w 2014 r., 35 dni w 2015 r. oraz 29 dni w 2016 r. Średnia ilość rozpraw SPSK przypadających na jedną sprawę wyniosła: 1,4 w 2014 r., 1,8 w 2015 r. i 1,0 w 2016 r.

W badanym okresie czas trwania postępowania przed SPSK w 33 sprawach (57,8%) wynosił do 30 dni, w ośmiu sprawach (14%) od 31 do 60 dni, w 12 sprawach (21%) od 61 do 90 dni zaś w czterech sprawach (7%) trwał dłużej niż 90 dni.

(dowód: akta kontroli str. 661)

W elektronicznym rejestrze spraw prowadzonych przed SPSK zarejestrowano wszystkie wnioski. W rejestrze odnotowywano: oznaczenie stron sporu, przedmiot sporu, datę wpływu wniosku, sposób zakończenia sprawy.

(dowód: akta kontroli str. 651-660)

W związku z wejściem w życie ustawy o pozasądowym rozwiązywaniu sporów konsumenckich WIIH zawarł dnia 6 września 2017 r. z Izłą Rzemieśniczą i Przedsiębiorczości w Białymstoku, Izłą Przemysłowo-Handlową w Białymstoku, Zrzeszeniem Kupców, Producentów i Usługodawców w Białymstoku i Oddziałem Federacji Konsumentów w Białymstoku umowę o zorganizowanie Stałego Sądu Polubownego przez PWIIH. Strony umowy powołały arbitrów, dwóch wyznaczyła organizacja reprezentująca konsumentów, czterech organizacje reprezentujące przedsiębiorców i trzech WIIH. Do dnia zakończenia niniejszej kontroli NIK do Stałego Sądu Polubownego wpłynął jeden wniosek, który nie został jeszcze rozpoznany.

PWIIH wyjaśniła, iż: "Stały Sąd Polubowny przy Podlaskim Wojewódzkim Inspektorze Inspekcji Handlowej w Białymstoku został powołany umową zawartą w dniu 6 września 2017 r. Z dniem 11 lipca 2017 r. weszło w życie Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 6 lipca 2017 r. w sprawie określenia regulaminu organizacji i działania stałych sądów polubownych przy wojewódzkich inspektorach inspekcji handlowej³⁸. W okresie od 6 lipca 2017 r. do 6 września przygotowywana była umowa o zorganizowanie Stałego Sądu Polubownego oraz prowadzone były konsultacje ze stronami umowy. Biorąc pod uwagę, że miesiące: lipiec i sierpień są miesiącami urlopowymi strony umowy ustaliły, że najbliższym terminem, w którym możliwe jest zawarcie umowy jest 6 września 2017 r."

(dowód: akta kontroli str. 641-647)

W umowach o powołaniu SPSK strony umowy (organizacje przedsiębiorców i konsumentów) zobowiązywały się do promowania sądu. W związku ze zmianą ustawy o IH w zakresie pozasądowego rozwiązywania sporów zaktualizowano informacje w tym zakresie, umieszczone na stronach internetowych WIIH.

(dowód: akta kontroli str. 622, 648-650)

W latach 2014-2017 WIIH nie ponosił żadnych kosztów związanych z wynagrodzeniem arbitrow lub zwrotem kosztów poniesionych w związku z wykonywaniem czynności arbitra³⁹. WIIH z tytułu prowadzenia SPSK poniósł koszty opłat bankowych (za prowadzenie konta i operacji bankowych) w łącznej wysokości 2,6 tys. zł (0,6 tys. zł w 2014 r., 0,9 tys. zł w 2015 r., 0,8 tys. zł w 2016 r. i 0,3 tys. zł w I połowie 2017 r.) oraz dodatków zadaniowych dla Przewodniczącego i Sekretarza SPSK (będącymi pracownikami WIIH) w łącznej wysokości 17,3 tys. zł (1,6 tys. zł w 2014 r., 6,2 tys. zł w 2015 r., 6,6 tys. zł w 2016 r. i 2,9 tys. zł w I połowie 2017 r.).

(dowód: akta kontroli str. 621)

3.3. W badanym okresie WIIH prowadził listę rzeczoznawców do spraw jakości produktów i usług zgodnie z zasadami określonymi w rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów z dnia 2 sierpnia 2001 r w sprawie list rzeczoznawców do spraw jakości produktów lub usług⁴⁰. W latach 2014 – 2017 (I półrocze) do WIIH wpłynęło 11 wniosków o wpisanie na listę rzeczoznawców, z tego osiem wniosków było rekomendowanych przez Politechnikę Białostocką (wpisów dokonano w ramach zawartego porozumienia – szczegółowo omówionego w pkt. 1.4. niniejszego wystąpienia). Wszystkie wnioski zostały rozpatrzone pozytywnie po sprawdzeniu posiadania przez rzeczoznawcę teoretycznych i praktycznych wiadomości w dziedzinie, w której wykonuje działalność. Kwalifikacje wpisanych rzeczoznawców, potwierdzone zostały dokumentami, w tym w szczególności: świadectwami lub dyplomami właściwych szkół, w tym szkół wyższych. Lista rzeczoznawców jest dostępna w siedzibie WIIH oraz na stronie internetowej.⁴¹

(dowód: akta kontroli str. 665-671)

W latach 2014 – 2017 (I półrocze) PWIIH dokonywał okresowej weryfikacji rzeczoznawców wpisanych na listę, co skutkowało skreśleniem z listy rzeczoznawców 16 osób (11 w 2014 r. i 6 w I połowie 2017 r.), z tego: czterech osób z uwagi na śmierć, dziewięciu osób z uwagi na rezygnację i trzech osób z uwagi na brak możliwości nawiązania kontaktu. W przypadku skreślenia z listy rzeczoznawców (z przyczyny innej niż śmierć), zwracano się o zwrot wydanych zaświadczeń. W badanym okresie PWIIH nie otrzymywał informacji o niewłaściwym wykonywaniu obowiązków przez rzeczoznawców. Nie wpływały skargi i monity na działalność rzeczoznawców. W badanym okresie rzeczoznawcy nie wydawali opinii na potrzeby WIIH. Nie opracowano także osobnych uregulowań dotyczących przeprowadzenia pisemnych analiz działalności rzeczoznawców o których mowa w § 4 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 2 sierpnia 2001 r. w sprawie list rzeczoznawców do spraw jakości produktów lub usług.⁴² Naczelnik Wydziału Prawno – Organizacyjnego WIIH wyjaśnił, iż "nie stwierdzono: nieprawidłowości w zakresie wykonywania obowiązków przez rzeczoznawców, braku obiektywizmu wydanych opinii oraz ich niezgodności z przepisami prawa i stanem faktycznym". PIIW corocznie zgodnie z wymogami § 10 pkt 3 ww. rozporządzenia przekładał Prezesowi UOKiK. „Informację

³⁸ Dz. U. poz. 1356.

³⁹ WIIH nie wycisza się koszty czynszów z tytułu pomieszczeń udostępnianych dla SPSK.

⁴⁰ Dz. U. z 2001 r. Nr. 85, poz. 931.

⁴¹ <http://www.bialystok.wiuh.gov.pl/konsumenci/lista-rzeczoznawcow/>

⁴² Dz. U. z 2001 r. Nr. 85, poz. 931.

z prowadzenia listy rzeczoznawców", zawierające dane o: liczbie rzeczoznawców wpisanych na listę (z podziałem na branże), liczbie skarg na działalność rzeczoznawców, liczbie wpisów na listę i skreśleń (ich przyczyn) z listy. W badanym okresie nie przeprowadzono okresowej analizy działalności rzeczoznawców o której mowa w § 10 pkt 2 ww. rozporządzenia. PWIIH wyjaśniła, że: „Wydział Prawno-Organizacyjny (wcześniej Prawno-Organizacyjnego i Ochrony Konsumentów) przygotowując roczną informację dotyczącą prowadzenia listy rzeczoznawców sprawdza: a) Czy do Inspektoratu wpłynęły skargi na rzeczoznawców, zarówno od podmiotów zewnętrznych, jak i komórek wewnętrznych? b) Czy rzeczoznawcy wydawali opinie na potrzeby Inspektoratu? Wynikiem weryfikacji jest roczna informacja dotycząca prowadzenia listy i działalności rzeczoznawców, która następnie jest przekazywana do Prezesa UOKiK. W sytuacji, jeżeli nie wpłynęły do Inspektoratu skargi i nie wydawane były opinie na potrzeby WIIH naczelnik Wydziału PO informuje o tym fakcie ustnie Wojewódzkiego Inspektora”.

(dowód: akta kontroli str. 666-687)

3.4. WIIH w badanym okresie prawidłowo prowadził poradnictwo konsumenckie. Porady były udzielane telefonicznie lub za pośrednictwem poczty elektronicznej. Interesanci mogli także uzyskać poradę osobiście w siedzibie WIIH lub delegatur, gdzie wydzielone zostały w tym celu pomieszczenia. Ich oznaczenie oraz umiejscowienie w budynkach WIIH umożliwiało ich łatwe odnalezienie. Godziny i zakres udzielanych porad został uwidoczniony w pomieszczeniach WIIH i delegatur. Informacja w tym zakresie dostępna jest także na stronie internetowej WIIH. Godziny udzielania porad pokrywały się z godzinami pracy WIIH. Informacja o godzinach pracy WIIH umieszczona była na zewnątrz budynków.

W badanym okresie udzielaniem porad w siedzibie WIIH zajmowały się dwie osoby (pracownicy Wydziału Prawno – Organizacyjnego) zaś w siedzibie delegatur w Łomży i Suwałkach po jednej osobie (zatrudnionej na stanowisku do spraw prawnych). Naczelnik Wydziału Prawno Organizacyjnego WIIH wyjaśnił, iż „w sytuacji większej liczby zgłaszających się osób, absencji, konieczności wykonywania zadań przez wskazanych powyżej pracowników poza siedzibą Inspektoratu – porad w siedzibie Inspektoratu udziela również trzech pracowników Wydziału Prawno-Organizacyjnego (posiadających wykształcenie prawnicze), a w delegaturach dyrektorzy. Ponadto, porady prawne dotyczące aspektów objętych kontrolą Inspekcji Handlowej udzielane są przez naczelników wydziałów branżowych, dyrektorów delegatur lub wskazane przez nich osoby”.

W badanym okresie w WIIH rejestrowane były porady udzielane pisemnie oraz za pośrednictwem poczty elektronicznej. W prowadzonym spisie spraw odnotowywano między innymi: numer sprawy, datę wpływu i wszczęcia sprawy, tytuł sprawy, datę załatwienia oraz imię i nazwisko prowadzącego sprawę. W WIIH nie prowadzono rejestru porad udzielonych telefonicznie oraz osobiście.

W WIIH na bieżąco przeprowadzane są analizy problemów zgłaszanych przez konsumentów. Naczelnik Wydziału Prawno Organizacyjnego WIIH wyjaśnił, iż „główne oraz nowe problemy są zgłaszane na bieżąco naczelnikowi Wydziału Prawno-Organizacyjnego oraz Wojewódzkiemu Inspektorowi. Zagadnienia prawne są omawiane z pracownikami udzielającymi porad. W zależności od sytuacji są też one wykorzystywane w planowaniu działalności kontrolnej lub przekazywane do UOKiK”. (dowód: akta kontroli str. 662)

Ustalone
nieprawidłowości

Ocena cząstkowa

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Wojewódzka Inspekcja Handlowa zapewniła należyte warunki do rozpatrywania sporów konsumenckich. Prawidłowo prowadzono mediacje i poradnictwo konsumenckie. Zapewniono odpowiednie warunki do organizacji posiedzeń Sądu Konsumenckiego, a następnie Sądu Polubownego. Powołano arbitrów oraz należycie prowadzono listę rzeczoznawców. Prowadzono aktywne działania promocyjne w zakresie pozasądowego rozstrzygnięcia sporów.

4. Warunki prawne, organizacyjne i finansowe niezbędne do skutecznego działania organów Inspekcji

Opis stanu
faktycznego

4.1. W latach 2014-2017 (I półrocze) wydatki ogółem WIIH wyniosły 3.853,0 tys. zł, 3.878,0 tys. zł, 4.301,9 tys. zł i 2.126,7 tys. zł, w tym m.in. na: wynagrodzenia pracowników (§§ 4010, 4020 i 4040) przeznaczono 2.649,0 tys. zł, 2.649,0 tys. zł, 2.996,0 tys. zł i 1.452,5 tys. zł, pochodne od wynagrodzeń (§§ 4110 i 4120) 461,4 tys. zł, 465,5 tys. zł, 522,3 tys. zł i 257,4 tys. zł, a pozostałe wydatki bieżące 732,4 tys. zł, 750,3 tys. zł, 770,8 tys. zł i 399,9 tys. zł. W tej ostatniej grupie wydatków, najwyższe kwoty przeznaczono na czynsz za wynajmowane pomieszczenia (wynajmowano 593,79 m² powierzchni) 229,3 tys. zł, 230,9 tys. zł, 232,3 tys. zł i 116,2 tys. zł, zakup materiałów i wyposażenia 164,1 tys. zł, 182,5 tys. zł, 215,7 tys. zł i 70,6 tys. zł oraz zakup pozostałych usług 82,4 tys. zł, 120,1 tys. zł, 122,3 tys. zł i 116,2 tys. zł. Na wydatki związane z utrzymaniem sądu konsumenckiego/ polubownego przeznaczono 2,3 tys. zł, 7,1 tys. zł, 7,4 tys. zł i 3,2 tys. zł, a na badania próbek 3,3 tys. zł, 5,0 tys. zł, 5,8 tys. zł i 4,6 tys. zł; nie wydatkowano środków na opinie związane z prowadzoną działalnością kontrolną. W analizowanym okresie Wojewódzka Inspekcja Handlowa nie przeznaczała środków na dotacje i wydatki inwestycyjne. (dowód: akta kontroli str. 184-236, 327-341)

PWIIH wyjaśniła, że w latach 2014-2017 (półrocze) wysokość posiadanych środków zapewniła utrzymanie optymalnej obsady pracowników – zarówno w obszarze realizacji zadań kontrolnych, ochrony konsumentów jako stron umów cywilno-prawnych oraz w zakresie stanowisk obsługi kadrowej, budżetowej, administracyjnej i prawnej. Dodała, że w okresie objętym kontrolą nie wystąpiły przypadki odstąpienia od wykonania badań z powodu niewystarczających środków finansowych. Planowanie – zarówno środków finansowych na badania, jak i ich wydatkowania – odbywa się, odpowiednio – w oparciu o stałą analizę możliwości budżetowych Inspektoratu oraz skalę środków przeznaczanych co roku na poniesienie kosztów badań. W przedmiotowym okresie, w każdym roku była to kwota 5000 zł, która pozwala na przeprowadzenie badań próbek wyłącznie niektórych produktów i tylko w ograniczonym zakresie. Koszt przeprowadzenia badania większości produktów o złożonej konstrukcji (sprzęt elektryczny, maszyny, zbiorniki ciśnieniowe) mieści się w przedziale 5-10 tys. zł i jako taki pozostaje poza zasięgiem możliwości finansowych Inspektoratu. W takim kontekście można więc mówić o ograniczeniu wykonania badań z przyczyn obiektywnych – niedostatecznych środków budżetowych, przeznaczanych na finansowanie działalności Inspektoratu, wystarczających jedynie na poniesienie niezbędnych wydatków (czynsze, media, koszty komunikacji, wynagrodzenia). Nie jest możliwe, bez uszczerbku dla realizowania zadań ustawowych przez Inspektorat, przeznaczenie większej kwoty niż 5000 zł na badania laboratoryjne. Zwiększenie tej kwoty uniemożliwiają wysokie koszty sztywne utrzymania Inspektoratu i dwóch delegatur (czynsze, media, telefony, delegacje, paliwo). Brak jest możliwości finansowych na zwiększenie wydatków na badania laboratoryjne”. PWIIH odnosząc się do stwierdzonych opóźnień w wystawianiu upomnień i tytułów wykonawczych wyjaśniła, iż: „opóźnienia w wysyłaniu upomnień i tytułów wykonawczych były zdarzeniami o charakterze incydentalnym. Nie były związane ze zmniejszeniem się liczby zatrudnionych pracowników oraz zbyt małą liczbą osób realizujących zadania z zakresu obsługi prawnej i prowadzenia postępowań windykacyjnych. Potrzeba prowadzenia postępowań egzekucyjnych przez WIIH w Białymstoku jest sporadyczna. Przyjęte zostaną procedury regulujące proces wystawiania upomnień i kierowania tytułów wykonawczych do urzędów skarbowych”.

(dowód: akta kontroli str. 179-181)

4.2. Na koniec lat 2014-2016 i I półrocza 2017 roku zatrudnienie w WIIH wynosiło odpowiednio: 69, 62, 61 i 60 osób (przeciętne wykonanie w przeliczeniu na pełnozatrudnionych wynosiło 68,67, 62,46, 60,23 i 59,21), w tym 49, 44, 45 i 44 z wykształceniem wyższym (w tym osiem, sześć, sześć i pięć prawniczym) oraz 19, 17, 15 i 15 średnim. W grupie zatrudnionych odpowiednio: dwie, jedna, jedna i jedna osoba miały od 20 do 30 lat, 19, 16, 13 i 12 osób od 30 do 40 lat, 14, dziewięć, 11 i 11 osób od 40 do 50 lat, 30, 30, 29 i 24 osoby od 50 do 60 lat, a pozostałe cztery, sześć, siedem i 12 osób powyżej 60 lat. Na koniec analizowanych lat pozostawało 10, 12, 13 i 14 wakatów i zdaniem PWIIH mniejsza liczba zatrudnionych pracowników w stosunku do posiadanych etatów

nie wpływała niekorzystnie na prowadzoną działalność. Zmniejszenie liczby zatrudnionych pracowników w okresie objętym kontrolą nie spowodowało znaczącego osłabienia zdolności realizacji zadań, gdyż odnosiło się ono głównie do osób o stażu pracy do 5 lat (cztery osoby) i 10 lat (pięć osób), a więc z mniejszym doświadczeniem i wiedzą. Ponadto należy wskazać, że jednocześnie liczba pracowników posiadających staż pracy powyżej 10 lat znacznie się zwiększyła – z 71% w odniesieniu do ogółem zatrudnionych w 2014 r. – do 81% w 2017 r. Zaoszczędzone z niepełnej obsady etatów środki pieniężne są przeznaczane na gratyfikacje jubileuszowe, odprawy emerytalne, kwartalne nagrody uznaniowe, czy też minimalne podwyższenie pracownikom wynagrodzeń.

(dowód: akta kontroli str. 179-181, 237, 342)

Według stanu na koniec:

- 2014 roku stan zatrudnienia był mniejszy o dwie osoby, w stosunku do końca 2013 roku, ze względu na powrót jednej osoby do pracy z urlopu wychowawczego, przejście przez jedną z osób na emeryturę, zgon jednej osoby i odejście jednej osoby z pracy,
- 2015 roku stan zatrudnienia zmniejszył się o siedem osób z uwagi na przyjęcie do pracy jednej osoby oraz przejście przez trzy osoby na emeryturę, odejście przez trzy osoby z pracy i przejście przez dwie osoby na urlop macierzyński,
- 2016 roku stan zatrudnienia był mniejszy o jedną osobę ze względu na przyjęcie do pracy dwóch osób, przejście przez dwie osoby na emeryturę i odejście przez jedną osobę z pracy,
- 1 półrocza 2017 r. stan zatrudnienia zmniejszył się o jedną osobę (zgon pracownika).

(dowód: akta kontroli str. 238)

PWIIH wyjaśniła, że w latach 2014 – 2017 (I półrocze) nie występowały w WIIH problemy z dostosowaniem kadrowym. W przedmiotowym okresie liczba osób z wykształceniem wyższym stanowiła ponad 70% w odniesieniu do ogółem zatrudnionych, co w zestawieniu ze wskaźnikami przywołanymi w pkt 3 uzasadnia stwierdzenie, że zarówno wśród kadry inspektorskiej, jak i administracyjnej funkcjonowali pracownicy odpowiednio przygotowani do optymalnej realizacji zadań Inspekcji Handlowej. W okresie objętym sprawdzaniem nowe zadania były realizowane przez pracowników dotychczas zatrudnionych w Inspektoracie. Podkreślić należy, że wynagrodzenie zasadnicze pracowników Inspektoratu pozostaje na niskim poziomie i wynosi około 3000 zł brutto (wraz z dodatkiem stażowym). Nie jest ono adekwatne do zadań i wymogów stawianych pracownikom Inspekcji Handlowej.

(dowód: akta kontroli str. 179-181)

W analizowanym okresie pracownicy WIIH uczestniczyli łącznie w 13 szkoleniach wewnętrznych i 26 zewnętrznych:

- w 2014 roku w czterech szkoleniach wewnętrznych dotyczących: ustawy o sprzedaży konsumenckiej, ustawy o informowaniu o cenach towarów i usług, nakładania kar pieniężnych określonych w art. 56 ust. 1 pkt 11-13 ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi, ustawy o prawach konsumenta oraz sześciu szkoleniach zewnętrznych z zakresu: pobierania próbek wyrobów do badań laboratoryjnych, wag nieautomatycznych, zagadnień związanych z pobieraniem i badaniem próbek wyrobów, wyrobów pirotechnicznych, wdrożenia do polskiego prawa oceny efektywności energetycznej kotłów i instalacji grzewczych, przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady UE nr 1169/2011 z 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności,
- w 2015 roku w trzech szkoleniach wewnętrznych dotyczących: przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady UE nr 1169/2011 z 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności, sprzedaży napojów alkoholowych, tytoniu i wyrobów tytoniowych, nakładania kar pieniężnych na podstawie art. 140m ustawy Prawo o ruchu drogowym oraz sześciu szkoleniach zewnętrznych z zakresu: wymagań dla agregatów sprężarkowych (kompresorów), wymagań dla sprzętu oświetleniowego, wymagań i zagrożeń stwarzanych przez ograniczniki przepięć, badań i oceny bezpieczeństwa użytkowania

zabawek elektrycznych, kontroli dekoracyjnych lamp olejowych, kontroli systemów jakości żywności,

- w 2016 roku w czterech szkoleniach wewnętrznych dotyczących: sposobu uwidaczniania cen w świetle nowego rozporządzenia cenowego, zmian w ustawie o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym, zmian w ustawie o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych, zmian w ustawie o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych oraz dziewięciu szkoleniach zewnętrznych z zakresu: ustawy o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku, prawnych i praktycznych aspektów kontroli okularów przeciwsłonecznych, problemów występujących w toku działań kontrolnych w zakresie homologacji, suplementów diety oraz świeżych owoców i warzyw, badań zabawek w oparciu o wymagania norm PN-EN 71-1, 2 i 3 oraz sposobów wypełniania formularza „Zakres badań”, zagadnień kontrolnych w systemach jakości żywności, udostępniania planów i wyników kontroli oraz akt postępowania kontrolnego i administracyjnego w świetle przepisów ustawy o dostępie do informacji publicznej,
- w I półroczu 2017 roku w dwóch szkoleniach wewnętrznych dotyczących: ustawy o postępowaniu w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich i zmian w Kodeksie postępowania administracyjnego oraz pięciu szkoleniach zewnętrznych z zakresu: bezpiecznych placów zabaw, właściwości chemicznych zabawek, aspektów prowadzenia kontroli na podstawie art. 23r ust. 3 ustawy Prawo energetyczne⁴³ i kontroli jakości paliw. (dowód: akta kontroli str. 239-242)

4.3. W okresie objętym kontrolą do Wojewódzkiej Inspekcji Handlowej wpłynęła (15 czerwca 2016 r.) z UOKiK jedna skarga na działanie WIIH dotycząca kontroli przeprowadzonej w lutym 2015 roku w sklepie w Białymstoku. W skardze podniesiono, że decyzją z 20 marca 2015 r. WIIH niezasadnie ustalił karę w kwocie 5 tys. zł za niedopełnienie obowiązków wynikających z art. 42 pkt 1-3 ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi. Skarga została uznana za niezasadną. Sposób jej rozpatrzenia nie budzi zastrzeżeń. Sprawa związana ze złożoną skargą została szerzej omówiona w pkt 2.7 wystąpienia. (dowód: akta kontroli str. 239-242)

4.4. W okresie objętym kontrolą WIIH na podstawie art. 11 ust 1 ustawy o IH, terminowo przekazywał Prezesowi UOKiK sprawozdania i informacje z działalności i czynności dochodzeniowych określone w *Wytycznych dotyczących planowania i sprawozdawczości z działalności inspekcji handlowej*:

- do 25 stycznia roku następnego przesyłano tabelaryczną część sprawozdań rocznych z działalności WIIH, a do 10 lutego roku następnego opisową część ww. sprawozdań i roczną informację dotyczącą liczby i tematyki przeprowadzonych kontroli wewnętrznych. Stosownie do Wytycznych każdego roku przekazywano Prezesowi UOKiK (w formie papierowej i elektronicznej) 11 sprawozdań tabelarycznych, w których zamieszczano m.in. dane dotyczące wyników przeprowadzonych kontroli w zakresie ustaw o systemie oceny zgodności, o ogólnym bezpieczeństwie produktów, o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw, czy wyników działalności kontrolnej w zakresie artykułów rolno-spożywczych i nieżywnościowych, a także sprawozdania opisowe z działalności kontrolnej i roczną informację dotyczącą liczby i tematyki przeprowadzonych kontroli wewnętrznych,
- do 25 dnia następnego miesiąca po zakończeniu kwartału przekazywano informacje z działalności kontrolnej zawierające zestawienia liczbowe wyników działalności kontrolnej wraz z częścią opisową obejmującą dane o kontrolach własnych i interwencyjnych,
- 29 stycznia 2015 r., 1 lutego 2016 r. i 8 lutego 2017 r. (tj. w terminach określonych przez Prezesa UOKiK w wytycznych dotyczących planowania i sprawozdawczości z działalności IH z dnia 27 września 2010 r, tj. do dnia 10 lutego następnego roku) przesyłano roczne sprawozdania z czynności dochodzeniowych.

⁴³ Dz. U. z 2017 r. poz. 220 ze zm.

W badanym okresie Prezes UOKiK nie wystosował do WIIH formalnego pisma o akceptacji złożonych sprawozdań. Nie odnotowano też wpływu pism zawierających uwagi do przekazanych sprawozdań i informacji. (dowód: akta kontroli str. 61, 319-326, 789)

W okresie objętym kontrolą WIIH na podstawie art. 11 ust 1 ustawy o IH, terminowo przekazywała do Wojewody Podlaskiego żądane przez niego sprawozdania i informacje z działalności. I tak:

- 9 lutego 2015, 5 lutego 2016 r. i 1 lutego 2017 r (tj. w terminach określonych w pismach Wojewody Podlaskiego⁴⁴): przesłano tabelaryczną część sprawozdań rocznych wraz z częścią opisową zawierającą między innymi informacje dotyczące: liczby i tematyki przeprowadzonych kontroli wewnętrznych, problemów kontroli, najczęściej stwierdzanych nieprawidłowościach i przyczynach ich powstania, zakresu przedmiotowego i stopnia wykonalności decyzji wydanych w wyniku działalności kontrolnej, wykorzystaniu wyników kontroli, zakresu i efektów działalności kontrolno-inspekcyjnej prowadzonej we współdziałaniu z innymi organami administracji zespolonej i niezespolonej na podstawie podpisanych porozumień, liczby i tematów kontroli zaplanowanych a niewykonanych, z podaniem przyczyn ich niewykonania;
- 6 lutego 2015 r, 26 stycznia 2016 r. i 15 lutego 2017 (tj. w terminach określonych w pismach Wojewody Podlaskiego⁴⁵) przesłano informacje na temat przyjmowania, rozpatrywania i załatwiania skarg i wniosków przez WIIH;
- 5 października 2015 r. i 10 października 2016 r. (tj. w terminach określonych w pismach Wojewody Podlaskiego⁴⁶) przekazano propozycje do planu kontroli UOKiK na rok 2016 i 2017.

W badanym okresie Wojewoda Podlaski nie zgłaszał uwag do przekazywanych sprawozdań i informacji z działalności WIIH. (dowód: akta kontroli str. 700-786, 788-789)

4.5. W latach 2014-2016 i w I półroczu 2017 roku w Wojewódzkiej Inspekcji Handlowej nie było prowadzonych badań audytowych. (dowód: akta kontroli str. 343)

*Ustalone
nieprawidłowości*

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Wojewódzka Inspekcja Handlowa zapewniła właściwe warunki prawne, organizacyjne i finansowe niezbędne do skutecznego prowadzenia działalności na rzecz ochrony interesów i praw konsumentów. WIIH racjonalnie gospodarowała posiadanymi środkami budżetowymi, terminowo i rzetelnie wywiązywała się z obowiązków sprawozdawczych i informacyjnych.

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o Najwyższej Izbie Kontroli⁴⁷, wnosi o terminowe wystawianie upomnień i tytułów wykonawczych zobowiązanym do zapłaty zaległości pieniężnych, stosownie do § 7 i 9 rozporządzenia z 30 grudnia 2015 r. w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych.

⁴⁴ Wojewoda Podlaski prosił o przedłożenie sprawozdań z działalności kontrolnej do dnia 9 lutego 2015r., 5 lutego 2016 r. i 1 lutego 2017 r.

⁴⁵ Wojewoda Podlaski prosił o przedłożenie informacji o sposobie załatwiania skarg do dnia 27 lutego 2015 r., 12 lutego 2016 r. i 17 lutego 2017r.

⁴⁶ Wojewoda Podlaski prosił o przekazanie *Planów kontroli* do dnia 5 października 2015 r. i 11 października 2016 r.

⁴⁷ Ustawa z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2017 r. poz. 524), zwana „ustawą o NIK”.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach: jeden kierownikowi jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK, kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Białymstoku.

Obowiązek poinformowania NIK o sposobie wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK, proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

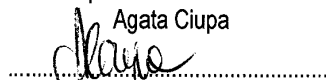
Białystok, dnia 17 listopada 2017 r.

Kontroler:

Piotr Żukowski
specjalista kontroli państwowej

.....
podpis

DYREKTOR DELEGATURY
Najwyższej Izby Kontroli w Białymstoku
z up. WICEDYREKTOR
Agata Ciupa

.....
podpis